Običajno i moralno pravo (makedonski)
Vrsta: Seminarski đ Broj strana: 18 đ Nivo: American College

“Est autem ius a iustitia, sicut a matre sua,
ergo prius fruit iustitia quam ius”
(Pravoto poteknuva od pravdata kako svoja majka:
spored toa pravdata nastanala pred)

1.1. Pravo, moral i običaj

Običajnite normi se prvi, nepiŠani, gi sozdava i primenuva neorganiziranoto opŠtestvo. Pri krŠeweto reagira celata target grupa. Dodeka pri krŠeweto na pravnite normi reagira i intervenira specijalen državen organ, odnosno državata.TeŠko e da se zamisli pravo bez elementarna pravda i minimum moralnost. Pročueniot rimski pravnik Ulpijan veli: “Da se živee česno, da ne se navreduva drugiot, sekomu da mu se dade negovoto” Validno pravo bez ovie moralni normi teŠko da može da bide delotvorno.

Onie Što bi sakale da gi oddelat pravoto i moralot , a vo isto vreme da ja zapazat nivnata meĐusebna bliska vrska, zboruvaat za sredstva i za cel. Moralot gi opredeluva osnovnite vrednosti (dobro, pravda, doblest, čest, česnost, blagorodnost i dr.). Toa se neŠtata kon koi dobro postaven sistem treba da težnee. Pravnite pravila, so sankciite, treba da obezbedat uslovi za ostvaruvawe na moralnite celi. Najvisokite moralni celi, najčesto, se nedostapni za najgolem broj luĐe. Ili se teŠko ostvarlivi ako ne se potkrepeni so pravna prinuda. Zatoa, často, pravoto se definira kako minimum na moralot koj dadenoto opŠtestvoto, bez isklučoci, go prifaĆa. Često mnogu od pravnite pravila nemaat niŠto zaedničko so moralot.

Poednostaveno kažano, bitna uloga na pravoto e životot vo opŠtestvoto da go napravat vozmožen: “Ubi societas ibi ius” (kade Što e opŠtestvoto,tuka e i pravoto)- Što bi rekol poznatiot praven filozof đorĐo del Vekio, čija maksima ja citiravme na početokot .

Pravnoto iskustvo e možno samo vo zaednica, dodeka moralnoto iskustvo, vo suŠtina, e rabota na individuata. Moralot e obvrska pred sudot na sopstvenata sovest, dodeka pravoto, kako prinuda, e obvrska pred sudot na drugite. Pravdata (sržta na pravoto) treba da gi utvrdi i obezbedi uslovite za odnesuvawe na luĐeto vo edna zaednica . Nejzinata prva zapoved e : “ Ne mu go pravi na drugiot ona Što ne sakaŠ tebe da ti se pravi” No moralot bara neŠto poveĆe i od toa: “ Pravi im na drugite toa Što bi sakal tebe da ti se pravi.” (Sveto pismo)*

*Noviot zavet kako etički sistem, Kiril Temkov vo spisanieto Start

...

---------- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. ----------

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com